

QP CODE

C2035

Enrollment Number:

Name:

M.A. DEGREE EXAMINATIONS, JULY 2025

Third Semester

M.A. Sanskrit Language and Literature

M23SN01DE – धर्मशास्त्रम् अर्थशास्त्रं च

(2023 July admissions)

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः। संस्कृतलेखने देवनागरीलिपि उपयोक्तव्या।

(Answers should be written in Sanskrit using Devanagari script)

Time: 3 Hours

Max Marks: 70

Section A

एकखण्डिकया केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. वेदानां कति अङ्गानि सन्ति ? कानि च तानि ?
2. नृपः कीदृशः स्यात् ? सः कीदृशैः सह व्यवहारान् पश्येत् ?
3. आधिर्नाम कः ? कतिविधः सः ?
4. पत्न्या दातव्यानि ऋणानि कानि ?
5. अर्थशास्त्रविषयकाः प्रमुखाः चत्वारः ग्रन्थाः के ?
6. को नाम वानप्रस्थः ?
7. उपधाभेदाः के ?
8. रसदाः के ?

(2X5=10)

Section B

एकपुटेन केषाञ्चित् षड्प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

9. सभासदः लक्षणं विशदयत।

10. मानुषं त्रिविधप्रमाणं वर्णयत।
11. राजा सम्प्राप्तां निधिं किं कुर्यादिति विशदयत।
12. प्रपन्नं साधयन्नर्थं न वाच्यो नृपतेर्भवेत्।
साध्यमानो नृपं गच्छन् दण्ड्यो दाप्यश्च तद्धनम् ॥ व्याख्यात।
13. रिक्थग्राह ऋणं दाप्यो योषिद् ग्राहस्तथैव च ।
पुत्रोऽनन्याश्रितधनः पुत्रहीनस्य रिक्थिनः ॥ व्याख्यात।
14. चाणक्यमधिकृत्य विवृणुत।
15. इन्द्रियजयं विशदयत।
16. अमात्योत्पत्तिं विशदयत।
17. पुरोहितोत्पत्तिं विवृणुत।
18. क्रुद्धवर्गः कः इति विशदयत।

(5X6=30)

Section C

केषाञ्चिद्द्वयोः प्रश्नयोः निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

19. दुष्टस्य लक्षणं सविस्तरं व्याख्यात।
20. प्रतिभाव्यं याज्ञवल्क्यस्मृत्यनुसारं विवृणुत।
21. ब्रह्मचर्यादिचतुर्णाम् आश्रमाणां धर्मान् विशदयत।
22. गूढपुरुषोत्पत्तिं तद्भेदान् च सविस्तरं प्रतिपादयत।

(15X2=30)